

DWA GAZOPORTY I NOWE MAGAZYNY GAZU – GAZPROM FORTYFIKUJE OBWÓD KALININGRADZKI

Kwestia uniezależnienia dostaw gazu do obwodu kaliningradzkiego od biegnącego przez Litwę gazociągu Mińsk-Wilno-Kowno-Kaliningrad (o przepustowości 2,4 mld m³) to jedno z ważniejszych zadań jakie Kreml postawił przed Gazpromem w obliczu narastającej konfrontacji z Zachodem.

Podejmowane przez Gazprom działania obejmują trzy powiązane ze sobą przedsięwzięcia:

Pierwszym z nich jest **budowa podziemnych magazynów gazu na terytorium eksklawy**. Projekt Kaliningrad PMG -bo o nim mowa- ma objąć przestrzeń magazynową o łącznej pojemności 800 mln m³ surowca (roczne zużycie w obwodzie to około 2,1 mld m³). Jest on realizowany za pomocą własnego potencjału technologicznego poprzez spółkę **Lengazspetsstroy** należącą do braci Rotenberg - a więc członków elity rządzącej.

Drugim elementem działań Gazpromu ma być **pływająca jednostka regazyfikująca (FSRU) służąca do odbioru LNG**. Ma ona stacjonować w obwodzie kaliningradzkim. Według informacji zamieszczonych przez Gazprom jej wykonawcą (i jednocześnie dostawcą technologii skraplania) będzie spółka **Hyundai Heavy Industries** (ta sama, która zbudowała dla Litwy pływający terminal). Jednostka ma umożliwić regazyfikację (a więc odbiór) 2,7 mld m³ surowca, koszt realizacji kontraktu oficjalnie wyniesie - 294,7 mln \$, ma on zostać zrealizowany do 2017 r.

Ostatnim i zarazem najważniejszym elementem dywersyfikacji dostaw gazu dla obwodu kaliningradzkiego (a także najbardziej skomplikowanym technologicznie) ma być **stacjonarny terminal LNG, który ma zostać zbudowany w okolicach Ust-Ługi w obwodzie leningradzkim**. Wspomniany obiekt ma umożliwić skraplanie 7,2 mld m³ z możliwością rozbudowy do 10,8 mld m³ surowca, który miałby być eksportowany na rynki docelowe. Koszt jego budowy jest szacowany na 18 mld \$. Terminal ma być podłączony do Jednolitego Systemu Zaopatrzenia w Gaz (podobnie jak gazociąg Nord Stream). Partnerem Gazpromu w realizacji inwestycji (i dostawcą technologii) według doniesień prasowych miałby być **Shell** lub firmy japońskie (**Mitsubishi**).

Jak należy ocenić szansę realizacji nowej strategii gazowej Kremla dla obwodu kaliningradzkiego?

Budowa podziemnych magazynów gazu trwa od kilku lat a część z nich została już oddana do użytku. Mimo oficjalnej roli obiektów tj. zapewnienia niezależności energetycznej w przypadku eskalacji napięcia z Litwą, część z nich jest zlokalizowana w bezpośredniej bliskości gazociągu Mińsk-Wilno-Kowno-Kaliningrad. Zgodnie z informacjami Lengazspetsstroy budowane jest także połączenie przestrzeni magazynowej z magistralą. Innymi słowy - **może mieć ona podwójne zastosowanie**.

Oznacza to, że pływająca jednostka regazyfikacyjna niekoniecznie musi powstać. Wariant minimum Kremla zawierałby w takim przypadku utrzymanie przesyłu przez Litwę i napełnienie magazynów surowcem na wypadek kryzysu. **O ostatecznej budowie gazoportu dedykowanego**

regazyfikacji błękitnego paliwa z rynków zewnętrznych zdecydują zapewne względy finansowe. Gazprom ma teoretycznie możliwość opłacenia kontraktu z Hyundaiem, ale nie można wykluczyć także opcji unieważnienia przetargu i i rozpisania nowego, co pozwoliłoby przeciągnąć sprawę na kolejne lata.

Najmniej prawdopodobne jest powstanie terminala LNG w okolicach Ust-Ługi ze względu na koszty inwestycji i konieczność znalezienia partnera zagranicznego. Warto podkreślić, że chociaż typowany do tej roli jest Shell to jednak koncern nie przeprowadził w tej sprawie rozmów z Gazpromem podczas Forum Ekonomicznego w Petersburgu - o czym skwapliwie doniosły media. Istotne wydaje się również to, że dostawy LNG do obwodu kaliningradzkiego mogą być realizowane z rynków zewnętrznych lub poprzez rosyjski projekt Jamał LNG należący do Novateku. **Gazprom realizując wytyczne Kremla wobec eksklawy nie musi zatem uciekać się do budowy obiektu w okolicach Ust-Ługi.** Także zapowiadana rozbudowa Nord Streamu podważa sens takiej inwestycji. Terminal miał bowiem pomóc w przekierowaniu tranzytu rosyjskiego gazu z Ukrainy wobec niewystarczającej przepustowości istniejących i planowanych gazociągów.